

Studijski program : Diplomirani biolog modul Biolog
Vrsta i nivo studija: Osnovne akademske studije
Naziv predmeta: Instrumentalne metode u biologiji
Šifra prdmeta: OB036
Nastavnik: dr Slobodanka Pajević
Status predmeta: obavezni
Broj ESPB: 7
Uslov: -

Cilj predmeta

Program predmeta je koncipiran tako da omogući studentima upoznavanje sa teoretskim i praktičnim osnovama različitih instrumentalnih metoda koje se koriste u biološkim, biohemijskim i fiziološkim istraživanjima za izučavanje ćelijskih struktura, procesa i mehanizama u metabolizmu.

Ishod predmeta Kroz ovaj predmet studenti će se upoznati sa praktičnom primenom pojedinih metoda u biološkim istraživanjima. Uspešna realizacija predispitnih i ispitnih obaveza omogućava studentima da:

- se upoznaju sa širokom spektrom raspoloživih metoda kod nas i u svetu
- razumeju metodologiju koja se koristi za proučavanje bioloških sistema
- pravilno i samostalno koriste stечena experimentalna iskustva u rešavanju konkretnih problema.

Sadržaj predmeta

Teorijska nastava: Hromatografske metode: podela; kvalitativna i kvantitativna hromatografska analiza; adsorpciona, podeona, afinitetna, gasna i visokopritisna tečna hromatografija; hromatografija na molekulskim sitima. Centrifugovanje (razdvajanje čestica; ultracentrifugovanje; brzina sedimentacije). Elektroforetska metoda u analizi proteina (poliakril-amid-gel elektroforeza; detekcija proteina na gelu). Optičke metode analize - fotoelektrična fotometrija (teoretske osnove; spektri; primena u biološkim istraživanjima. Kvalitativna i kvantitativna određivanja). Mikroskopija: teoretske osnove; šema mikroskopa i mikroskopska merenja.

Spektrofotometrija: ultraljubičasta i vidljiva spektrofotometrija. Spektrofotometri i svetlosni izvori. Plamena fotometrija i atomska apsorpciona spektrofotometrija. Elektroanalitičke metode: teoretske osnove; potenciometrija; elektrode: redoks, metalne, gasne i membranske elektrode. Funkcija indikatorskih i referentnih elektroda kod potenciometrijskih merenja. Princip merenja pH. Elektrohemijsko merenje pH uz korišćenje eksperimentalne skale. Amperometrija: zavisnost jačine struje u elektrodnom sistemu od koncentracije. Polarografija. Kvalitativne i kvantitativne analize. Kiseonična elektroda. Manometrijske metode: teoretske osnove i tipovi: manometrija pri konstantnoj zapremini, manometrija pri konstantnom pritisku, diferencijalna manometrija. Varburgov manometar. Džilsonov diferencijalni respirometar. Radioizotopske metode. Priroda radioaktivnosti. Primena radioizotopa. Radioimunološke analize, ELISA testovi za detekciju koncentracije biomolekula i druge srodne analize.

Praktična nastava Hromatografija. Gel elektroforeza. Određivanje aktivnosti enzima peroksidaze fotoelektričnom fotometrijom. Spektrofotometrijsko kvalitativno i kvantitativno određivanje biljnih i respiratornih pigmenata. Određivanje propustljivosti ćelija kvasca u zavisnosti od temperature na osnovu izlaska jona natrijuma iz ćelije plamenom fotometrijom. Elektronska mikroskopija. Određivanje kompenzacione tačke ugljen-dioksida merenjem pH. Amperimetrijsko određivanje intenziteta fotosinteze i disanja. Monometrijsko određivanje intenziteta disanja Određivanje vremena poluraspađa ^{40}K na osnovu apsolutnog merenja radioaktivnosti. Kvantitativne metode u detekciji biomolekula.

Literatura

Marjanović, N. J., Krstić, B. (1998): Instrumentalne metode u biološkim istraživanjima. Tehnološki i Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad.

Marjanović, N. J., Jankovitš, I. (1983): Instrumentalne metode analize. Tehnološki fakultet, Novi Sad, Zavod za izdavanje udžbenika, Novi Sad

Mišović, J., Ast, T. (1981): Instrumentalne metode hemijske analize. Tehnološko-metalurški fakultet, Beograd.

Arsenijević-Maksimović, I., Pajević, S. (2002): Praktikum iz fiziologije biljaka, Poljoprivredni fakultet, Prirodno-matematički fakultet, Novi Sad, s. 240.

Broj časova aktivne nastave

Predavanja: 2	Vežbe:	Drugi oblici nastave: 4	Studijski istraživački rad: -	Ostali časovi -
---------------	--------	-------------------------	-------------------------------	-----------------

Metode izvođenja nastave: Teorijska nastava i eksperimentalne vežbe.

Ocena znanja

Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	10	pismeni ispit	50
praktična nastava		usmeni ispit	
kolokvijum-i	40	
seminar-i	-		